

EVALUERINGEN AV NORGESUNIVERSITETET

kommentarer fra Norgesuniversitetets styre til Kunnskapsdepartementet

Våren 2009 har Norgesuniversitetet vært igjennom en grundig evaluering. Resultatet av evalueringen foreligger nå i rapport fra Asplan Viak til kunnskapdepartementet av 15.05.09.

Evalueringsrapporten er interessant og har til dels gode vurderinger og råd for Norgesuniversitetets videre virksomhet. Rapporten har hatt en første behandling i Norgesuniversitetet sitt styre 04.06.09. Styret vil med dette komme med følgende kommentarer, reaksjoner og vurderinger av rapporten innhold:

Innledning

Rapportens resultater er grunnleggende positive for Norgesuniversitetet. En av hovedkonklusjonene er at gitt rammer og ressurser, så har NUV hatt en betydelig aktivitet, og fylt rollene sine tilfredstillende. Noen oppgaver et utført bedre og mer fyllestgjørende enn andre. Vi kjenner oss igjen i beskrivelsene.

1. Definisjoner

Rapporten definerer relevante begreper som desentralisert utdanning, fjernundervisning og fleksibel læring, men bruker ikke disse begrepene på en analytisk måte vurderingen av om NUV gjennomfører sine oppgaver tilfredstillende. Bruken av disse begrepene burde vært problematisert i tråd med ordbruk og begrepsbruk i NUV's mandat og i strategiplanene. Man burde også ha brukt mer nyanserte begreper i intervjuene med NUV's målgrupper. Vi vil komme tilbake til problemer med begrepsbruken under avsnittet om forvaltningen av prosjektmidlene.

Norgesuniversitetets målgrupper er mange. Også innad i universitetene og høyskolene retter vi oss mot ulike fagpersoner og miljøer avhengig av om vi snakker om arbeidslivssamarbeid eller pedagogisk utvikling av IKT. Vi mener at man i utvalget av respondentene til spørreundersøkelsen i rapporten ikke har tatt høyde for dette. Spør man en person på et universitetet med ansvar for læring og IKT om Norgesuniversitetets satsing på kunnskapsformidling om arbeidslivssamarbeid, får man naturlig nok ikke stor respons.

2. Organisasjon og virksomhet

Beskrivelsen av Norgesuniversitetets organisasjon og virksomhet er stort sett bra. Vi vil imidlertid påpeke følgende; Rapporten slår fast at organisasjonens oppgaver knyttet til samarbeid mellom uh-sektor og arbeidsliv i hovedsak er lagt til Oslo, og at man i stor grad har opprettholdt en gammel arbeidsdeling mellom de to organisasjonene som ble slått sammen i 2004. Det blir videre pekt på at ledelsen ser disse utfordringene og har tatt fatt i dem. Vi oppfatter disse formuleringene som feilaktige. Ledelsen har ikke sett noen problemer med gammel organisasjonstilhørighet og arbeidsdeling. Ledelsen og styret har på et bredere grunnlag forsøkt å skape en større helhet og sammenheng mellom alle arbeidsoppgavene som NUV har. Arbeidet med feltet samarbeid mellom arbeidsliv og uh-sektor inngår derfor i prosjektforvaltningen, konferanseplanleggingen, kunnskapsforvaltningen, osv. som de øvrige temaene NUV har ansvaret for. Flere i sekretariatet jobber med dette.

3. Forvaltningen av prosjektmidlene

Rapportens gjennomgang av prosjekter finansiert av Norgesuniversitetet gir en oversikt over hva pengene har gått til. Den gir også en fin oversikt over utviklingen i prosjekttildelingen over år, og hvilke typer prosjekter og størrelser på prosjekter som har vært prioritert. Alle disse dataene er imidlertid samlet inn av sekretariatet i Norgesuniversitetet selv og de er også delvis analysert av ansatte i sekretariatet. Denne kunnskapen er fremstilt i årlige rapporter fra institusjonene, tilgjengelig på våre hjemmesider. Dette kommer imidlertid ikke spesielt godt frem i rapporten. Vi hadde ønsket oss en bedre referansepraksis i rapporten.

Støttebeløpene

Rapporten viser videre at støttebeløpene til prosjektene har økt år for år, og viser en oversikt over innstilt støttebeløp til prosjekter i 2009. Denne oversikten er misvisende dersom man ønsker å vise størrelsen på prosjekt og hele støttebeløpet. Mange av disse prosjektene går over flere år og får midler også i 2010 evt 2011. Det totale støttebeløpet for flere av disse prosjektene blir derfor høyere.

Begrepsbruken

Når man sammeligner institusjoner i markedet for desentralisert utdanning med institusjoner som har fått støtte fra NUV¹ mener vi dette blir for unøyaktig sett i forhold til rapportens egen definisjon av desentralisert utdanning. Men vi oppfatter også at NUV's prosjekter finansierer noe annet og noe mer. Vi bruker dessuten andre begreper. Det gjør målgruppene våre også. Derfor blir det også problematisk når man spør målgruppene våre om prosjektmidler fra NUV er viktige for desentralisert utdanning². Den unyanserte begrepsbruken gir etter vår mening ikke tilstrekkelig grunnlag for konklusjonene som trekkes.

Samarbeid mellom høyere utdanning og arbeidsliv

Rapporten gjør videre i dette kapitlet et poeng av at prosjektmidlene ikke i tilstrekkelig grad går til prosjekter som har som mål et samarbeid mellom arbeidsliv og høyere utdanning. Vi er grunnleggende uenige i dette. Resultatene som framstilles viser at 65% av prosjektene i 2006 har arbeidslivssamarbeid som mål, 58% av prosjektene i 2007 og 65% i 2008. Vi mener at dette er et veldig godt resultat og egentlig akkurat passe sett i forhold til at prosjektmidlene også skal møte andre faglige utfordringer, beskrevet i de årlige føringene.

Søkerveiledning og oppfølging

Vi registrerer at søkerseminarene ikke oppleves som spesielt nyttige, og vil i 2009 ta høyde for dette og organisere søkerveiledningen på andre måter. NUV's oppfølging av prosjektene oppfattes heller ikke som god. Her må vi bemerke at vi har lagt om opplegget i 2009 og at ingen av de som har svart har noen erfaring med det nye opplegget for oppfølging av prosjekter.

Generelt

Vi legger spesielt merke til at det er få prosjekter som realiseres dersom man har fått avslag på søknad fra NUV. Dette betyr at prosjektstøtten er en viktig finansieringskilde. Det er vi veldig fornøyd med.

Vi får også gode råd her om vinkling på prosjektoppfølgingen. Det synes vi er bra. Vi må påpeke at vi i 2009 har lagt om hele oppfølgingsopplegget, og skal bruke mye mer tid og

¹ Se side 42

² Se side 46 og 47

ressurser på akkurat denne oppgaven. Vi ser at formidling av kunnskap fra prosjektene er en svært viktig oppgave for NUV og en viktig del av kunnskapsforvalningsoppgavene våre.

Vi anbefales å etablere sterkere og mer spissede føringer for prosjektmidlene våre. Dette har vi allerede gjort for prosjektmidlene som ble utlyst høsten 2008, med virkning fra 2009. Vi merker oss også at vår nye satsing på en tottrinns søknadsprosess og finansiering av større og færre prosjekter anbefales å bli ført videre.

4. Kunnskapsforvaltning

Generelt sett oppfattes NUV som en sentral kunnskapsaktør i feltet. Vi er svært glad for institusjonenes vurderinger av NUV som kunnskapsforvalter. Vi mener at resultatene er veldig gode, og at de hadde fortjent en mer synlig plass i rapportens oppsummeringer om NUV.

Rapporten påpeker at vi har hatt ulikt fokus og ulik ressursbruk knyttet til de forskjellige arbeidsfeltene Norgesuniversitetet har ansvaret for. Det påpekes at arbeidslivssamarbeidet har fått mindre fokus innen kunnskapsforvaltningen enn de andre temaene. Vi vil påpeke at vi bruker mer arbeidsressurser på arbeidslivssamarbeid enn det rapporten mener.

Arbeidslivssamarbeid som tema er en betydelig del av de totale arbeidsoppgavene vi har, de fleste i sekretariatet arbeider med oppgaver også knyttet til dette felt. Det som er viktig og som rapporten så rett påpeker er at av vi har ulik fokus på temaene vi jobber med, og at arbeidslivssamarbeid har hatt et mer praktisk og erfaringsbasert fokus, enn de andre temaene. Dette mener vi har en god begrunnelse, og er hensiktsmessig. Det er viktig å presisere at det på dette området, der vi henvender oss til en svært bred målgruppe, er særlig viktig å basere kunnskapsformidlingen/overføringen på de gode eksemplene ("best practice").

Ekspertgruppen for samarbeid mellom høyere utdanning og arbeidsliv har også i samarbeid med flere i sekretariatet jobbet spesielt med innspill utredninger og stortingsmeldingen om fremtidens kompetansebehov.

Vi blir bedt om å ha et bevisst forhold til forskjellen mellom forskningsbasert og erfaringsbasert formidling, og det er et godt råd. Vi blir bedt om å vurdere utgivelser i skriftserien også for feltet samarbeid. Dette er svært viktig, og vi er derfor glade for å kunne informere om at vi er i gang med å lage en utgivelse i skriftserien i 2009 med fokus på arbeidslivssamarbeid. Vi har også i 2008 og 2009 ytterligere økt fokuset på formidling av kunnskap fra dette feltet gjennom gode eksempler, konferansevirksomhet og utarbeidelsen av en nettbasert veileder.

Det understrekes også her betydningen av å formidle kunnskap fra NUVs færre og større prosjekt. Vi er glade for denne påpekningen og kommer til å legge betydelig vekt på dette arbeidet i årene som kommer.

Rapportene og utredningene som Asplan etterlyser på NUVs web er tilgjengelige på weben. Det må samtidig sies at de kan være vanskelig å finne disse på våre gamle hjemmesider³. De nye hjemmesidene er betydelig forbedret på dette punktet. Norgesuniversitetet tar i bruk ny web fra og med 1. juli.

5. Informasjon og nettverk

³ Se side 58

Rapporten viser at Norgesuniversitetet har hatt en betydelig aktivitet på informasjonsområdet i den aktuelle perioden. Vi er fornøyd med disse resultatene. Vi får også støtte for en del prioriteringer vi har gjort.

Nettstedet

Rapportens påpekning av betydningen av å ha et godt nettsted er helt på sin plass. Det har tatt altfor lang tid å utvikle dette. Vi er imidlertid snart kommet dit hen at vi kan publisere vårt nye nettsted, og skal i fremtiden bruke mye ressurser på å utvikle godt innhold.

Nettverk

Våre målgrupper etterlyser flere nettverksaktiviteter innenfor de feltene NUV har ansvaret for. Dette synes vi er bra, det viser at det er behov for virksomheten vår og kunnskapen vi formidler. Det er imidlertid mange utfordringer og problemstillinger en må forholde seg til i arbeidet med å etablere ytterligere nettverk blant våre målgrupper. Rapporten peker på disse, og på ressursbruken som vil følge et økt fokus her. NUV's sekretariat sammen med to av sine ekspertgrupper skal utrede behov og muligheter for etableringen av nye nettverk i sektoren. Dette vil bli en sak å vurdere nærmere i løpet av høsten 2009.

Samarbeidsaktører

ITU beskrives som en aktør i feltet vi ikke legger vekt på som sentral samarbeidspartner. Dette er ikke riktig. ITU har vært sentral i et samarbeid om utarbeidelse av spørreskjema og gjennomføringen av vår egen IKT monitor. ITU har også overtatt oppfølgingen av midlene NUV fikk i forbindelse med Program for digital kompetanse. Vi har jevnlig kontakt med ITU.

Databasen

Vi ser at rapporten anbefaler at NUV overlater databasearbeidet i sin helhet til Utdanning.no. Alternativet er at vi fortsetter det funksjonelle samarbeidet vi har nå, men at Utdanning.no får et større ansvar for merking av data som passer NUV's formål, at vi formaliserer et samarbeid bedre, og at NUV får uttrekk av Utdanning.no sin database for presentasjon på sin web. Dette vil styret drøfte nærmere, og ta opp igjen med departementet.

6. Drøftinger og anbefalinger

Her beskrives styrets rolle. Rapporten har en beskrivelse og etterlater et inntrykk av styrets arbeid som direktør, sekretariat og styret selv ikke kjenner seg igjen i. Nye prioriteringer og satsinger ved NUV det siste året er drevet frem på bakgrunn av klare erkjennelser fra både gammelt og nytt styre, og på bakgrunn av gode faglige diskusjoner i styret. Det at styret kommer til enighet om retninger og prioriteringer, betyr ikke at styret ikke deltar aktivt i utviklingen av NUV. Tvert imot betyr det at styret er sitt ansvar bevisst. Styret og direktør reagerer kraftig på at man så lett i denne rapporten kommer med alvorlige og negative karakteristikk av styrets arbeid. Informasjonsgrunnlaget til Asplan Viak har ikke vært betydelig her. Det innrømmer også forfatterne til dels. Å trekke denne type konklusjoner på så tynt grunnlag, er ikke forsvarlig.

7. Avslutningsvis

Rapporten summerer opp følgende anbefalinger (ordrett fra rapporten):

- Det anbefales at Kunnskapsdepartementet å drøfte en klarere funksjonstildeling for Norgesuniversitetet i universitets- og høyskolesektoren, basert på sentrale utviklingsbehov i sektoren.
- Formålet og rollen til Norgesuniversitetet i den todelte universitets- og høyskolesektoren bør tydeliggjøres.

- Forankringen mot UHR bør forsterkes.
- Antall målgrupper for organisasjonens virksomhet bør reduseres sammen med antall arbeidsoppgaver. Det bør blant annet vurderes i hvilken grad Norgesuniversitetet skal være en organisasjon som også skal ha oppgaver rettet mot enkeltpersoner (Databasen).
- Arbeidet med formidling av etter- og videreutdanning bør vurderes både i lys av rapporten av Nifu Step/Fafo om etter- og videreutdanningsmarkedet i Norge (2009) og arbeidsoppgavene til Utdanning.no og institusjonene selv.
- I tillegg bør man vurdere å avgrense og definere klarere NUVs oppgaver innen kunnskapsforvaltningsområdet. Dette vil kunne bidra til å oppfylle målene i strategiplanen om å skape en bedre helhet i arbeidet gjennom en bedre sammenheng i virksomhetens funksjoner.

Videre anbefaler rapporten av Kunnskapsdepartementet vurderer å bruke mer aktivt Norgesuniversitetet som utviklingsagent i forhold til å stimulere sider av institusjonenes virksomhet som de vet ikke blir prioritert i stor nok grad i dag.

Rapporten anbefaler videre at en gjennomgang av Norgesuniversitetets mandat og funksjon ikke ensidig bør fokusere på behov som tradisjonelt har blitt regnet som sentrale av sektoren selv, man må også vurdere det opp mot hva som forventes av sektoren fra samfunns- og arbeidsliv. Deretter anbefales det at forholdet mellom mandat, rammebetingelser, oppgaver og oppgavetyper og kompetanse i Norgesuniversitetet tilpasses den definerte rollen til organisasjonen samt tildelte ressurser. Asplan argumenterer for at man på den måten kan sikre at organisasjonen lykkes best i sin oppgaveløsning på sikt, og sikrer legitimitet for sin rolle i universitets- og høyskolesektoren.

Styret har pr i dag ikke diskutert og tatt stilling til alle anbefalingene som denne rapporten har. Vi har behov for mer tid til å diskutere og bearbeide dette.

Styret vil derfor komme til å be om et drøftingsmøte med departementet i løpet av høsten, etter at vi har hatt en grundig gjennomgang og drøfting av rapportens anbefalinger. I et slikt drøftingsmøte ønsker vi å presentere hvordan vi ønsker å følge opp anbefalingene og få en mulighet til å gå i dialog med departementet om Norgesuniversitetets fremtid. Vi vil også be om at vår rolle sees i lys av ikke bare den foreliggende evalueringen av NUV, men også i lys av analysen som er gjennomført av markedet for desentralisert utdanning, og analysen av etter- og videreutdanningsfeltet i høyere utdanning i Norge gjennomført av Nifu Step. Vi håper også at den kommende Kompetansemeldingen kan få betydning for Norgesuniversitetets fremtidige rolle, og at vi etter hvert kan se mulighetene for en mer helhetlig strategi- og planutforming for feltene NUV har ansvaret for i Norsk høyere utdanning.

Tromsø 12.06.09. For styret:

Julie Feilberg, styreleder
Jens Uwe Korten, nestleder
Eva Gjerdrum, direktør